

Studiebesök och planering

Den 10 mars 2011 genomförde YG 17-gruppen för säkerhet två studiebesök. Vi besökte först Svenska Kraftnät i Sundbyberg och åkte sedan till R1 på KTH i Stockholm. Det första studiebesöket fokuserade på leveranssäkerhet i stamnätet, medan det andra handlade om reaktorsäkerhet ur ett historiskt perspektiv. Efter studiebesöken fortsatte vi till SKB, där vi planerade inför resten av YG-året.

Svenska Kraftnät

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk som förvaltar det svenska stamnätet samt har ett myndighetsansvar för el- och naturgasförsörjningen i Sverige. En viktig uppgift för Svenska Kraftnät är att upprätthålla balans mellan produktion och förbrukning av el och man har ett välutvecklat samarbete med motsvarande organisationer i de övriga nordiska länderna.

Det svenska stamnätet uppgavs ha hög robusthet och redundans. Detta gäller även styrningen av nätet, då det finns ett flertal kontrollrum på olika platser. De kommande åren kommer stora investeringar att göras i stamnätet, bland annat för att bättre kunna ta hand om tillskottet av nya energikällor som vindkraft. En indelning av Sverige i fyra elområden är också på gång.

Tillgång till el är avgörande för nästan alla funktioner i samhället. Regeringen har ett antal övergripande mål för vår säkerhet: befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet samt att upprätthålla grundläggande värden som demokrati och rättssäkerhet. Elförsörjningen är avgörande för allt detta.

Samordning mellan myndigheter och även privata företag är avgörande i en krissituation. När det gäller elnätet fungerar detta generellt sett bra, även om det finns vissa problem med ett beroende av entreprenörer. Om man skulle drabbas av ett nationellt strömavbrott är det problematiskt att återstarta systemet, då flertalet kraftverk kräver elektricitet för att starta och batterierna bara fungerar en viss tid.

R1

Sveriges första reaktor, R1, byggdes i berget under KTH i Stockholm av AB Atomenergi. Arbetet påbörjades 1950 och anläggningen var i drift 1954-1970. Bränslet utgjordes av naturligt uran och som moderator användes tungt vatten. Reaktorn och i princip all annan utrustning är i dag sedan länge riven och bergrummet har sanerats. Bränslet mellanlagrades från 1970 till 2007 i Studsvik och skickades därefter till Sellafield för upparbetning. I dag används anläggningen för bland annat konstupställningar och konserter.

YG 17 – säkerhet

R1 på 1960-talet, foto: Tekniska museet Stockholm (Wikipedia)

Besöket inleddes med att via trappor ta sig de cirka 25 m ner i berget. Sedan blev vi visade anläggningen och fick med oss broschyrer. Därefter åkte upp med hiss.

R1 i dag, foto: I99pema (Wikipedia)

Planering

Efter studiebesöken åkte vi till SKB och planerade inför resten av YG-året. Vi beslutade att åka till Tjernoby, eventuellt i kombination med besök i Olikluoto eller Ignalina. I första hand siktar vi på att åka 27-30 augusti, men 10-15 november reserverades som ett reservalternativ.

Den 19 oktober (dagen före mittseminariet) kommer gruppen att besöka Ågesta, samt eventuellt göra ytterligare ett studiebesök. Bromma eller Miljöpartiet är förslag som diskuterats.

Anna B kommer dessutom att lägga upp en blogg för gruppen.